

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH
ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY
ORAZ
W TRUDNYCH SYTUACJACH WYCHOWAWCZYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ WE WŁOSIENICY**

Spis treści

Procedura wejścia na teren szkoły	4
Procedura zwalniania ucznia z lekcji.	5
Procedura zwalniania ucznia z lekcji na zawody sportowe, konkursy przedmiotowe i inne konkursy organizowane przez szkołę.	6
Procedura usprawiedliwiania nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych.	7
Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia występowania przemocy w rodzinie.	8
Procedura postępowania w sytuacji samowolnego opuszczenia przez ucznia terenu szkoły.....	9
Procedura postępowania w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji.	10
Procedura postępowania w sytuacjach stosowania przemocy lub agresywnego zachowania ucznia wobec rówieśników (przemoc fizyczna i psychiczna).	11
Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności i nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły.	14
Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia.....	15
Procedura postępowania w przypadku kradzieży na terenie szkoły.	16
Procedura postępowania w przypadku zastraszania, wymuszania oraz wyludzania pieniędzy.	17
Procedura postępowania w przypadku fałszowania przez uczniów dokumentów. ...	18
Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia niedozwolonych przedmiotów lub niebezpiecznych zwierząt na terenie szkoły.	19
Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub środków odurzających.	20
Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.	21
Procedura postępowania w przypadku znalezienia substancji przypominającej narkotyk.	22
Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia na terenie szkoły.....	23
Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.....	24
Procedura postępowania wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.	25
Procedura postępowania w przypadku wystąpienia zjawiska cyberprzemocy.....	26
Procedura postępowania w przypadku zaistnienia wypadku w szkole.	28
Procedura postępowania w sytuacji konieczności opuszczenia klasy przez nauczyciela.....	29

Szkolne Procedury Bezpieczeństwa

Procedura postępowania w przypadku nietrzeźwego rodzica odbierającego dziecko ze szkoły.....	30
Procedura przyrowadzania i odbierania dzieci ze świetlicy szkolnej.	31
Procedura – zagrożenie atakiem terrorystycznym.....	33

Procedura wejścia na teren szkoły

1. Rodzice uczniów i osoby obce wchodzący na teren szkoły, zgłaszają ten fakt na portierni.
2. W przypadku wejścia na teren szkoły osoby niebędącej rodzicem/ opiekunem ucznia, pracownik portierni zobowiązany jest dowiedzieć się w jakim celu dana osoba przebywa na terenie szkoły i doprowadzić ją na miejsce docelowe.
3. Rodzic lub opiekun zgłaszający się po dziecko, powinien oczekiwać na zakończenie zajęć przy portierni.
4. Osoby wchodzące na teren szkoły nie mogą zakłócać toku pracy szkoły.
5. Rodzice uczniów nie powinni: wywoływać nauczycieli z lekcji w celu przeprowadzenia z nimi rozmowy oraz przeprowadzać konsultacji z nauczycielami pełniącymi dyżur w czasie przerwy; wchodzić do sal lekcyjnych i szatni podczas trwania zajęć oraz jadalni szkolnej podczas obiadu.
6. Przed rozpoczęciem zajęć lub po ich zakończeniu rodzic może wejść do świetlicy szkolnej w celu doprowadzenia dziecka lub odebrania go.
7. W przypadku, gdy osoba dorosła przebywająca na terenie szkoły wzbudza poczucie zagrożenia lub stwarza realne zagrożenie, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu placówki. Przy odmowie wyjścia pracownik pełniący dyżur przy wejściu do szkoły zawiadamia natychmiast dyrektora szkoły. W przypadku dalszej odmowy dobrowolnego opuszczenia szkoły dyrektor może wezwać policję.
8. Uczniowie powinni przychodzić na lekcje podczas przerwy poprzedzającej zajęcia. Jeżeli zgłaszają się do szkoły wcześniej, zobowiązani są oczekiwać na lekcje w świetlicy szkolnej również wtedy, gdy nie są do niej zapisane.
9. Nie wolno uczniom przed lekcjami, po lekcjach, czy w czasie przerw spędzać czasu w szatni.
10. Uczniowie wraz z opiekunami przyjeżdżający na zawody międzyszkolne, oczekują w miejscu wskazanym przez dyżurującego pracownika szkoły.
11. Na dyskotekę lub inne zajęcia pozalekcyjne uczniowie przychodzą najwcześniej 15 minut przed ustaloną godziną. Do czasu przyścia opiekuna uczniowie oczekują na niego w miejscu wskazanym przez pełniącego dyżur pracownika szkoły. Na zajęcia wchodzi wyłącznie pod opieką nauczyciela lub trenera.

Procedura zwalniania ucznia z lekcji.

1. Uczniowie klas I-IV mogą zostać zwolnieni z lekcji i odebrani ze szkoły wyłącznie osobiście przez rodziców lub za zgodą rodziców przez osoby przez nich upoważnione.
2. Uczniowie klas V-VIII mogą zostać zwolnieni z lekcji osobiście lub na pisemną prośbę rodziców po uprzednim zawiadomieniu telefonicznym lub elektronicznym wychowawcy lub nauczyciela bądź szkoły.
3. Uczeń przedstawia nauczycielowi/wychowawcy pisemną prośbę rodziców o zwolnieniu ze wskazanych lekcji w danym dniu według wzoru na stronie internetowej szkoły.
4. Nauczyciel sprawdza podpis rodzica, zachowuje prośbę o zwolnienie ucznia, na dokumencie stawia własny podpis (nauczyciel przedmiotu przekazuje zwolnienie ucznia wychowawcy klasy).
5. W razie wątpliwości nauczyciel kontaktuje się z rodzicami ucznia.
6. Nauczyciel zwalnia ucznia, wpisuje uczniowi nieobecność usprawiedliwioną na lekcjach, z których ma być zwolniony.
7. W przypadku, gdy rodzic zwalnia ucznia osobiście, stosuje się odpowiednio ust.4.
8. Wyjście ucznia ze szkoły z pominięciem powyższej procedury uznaje się za ucieczkę i wychowawca lub nauczyciel, który zauważył zaistniały fakt, powiadamia rodziców ucznia.

Procedura zwalniania ucznia z lekcji na zawody sportowe, konkursy przedmiotowe i inne konkursy organizowane przez szkołę.

1. Uczeń, który jest zwolniony na zawody sportowe, konkursy przedmiotowe i inne konkursy organizowane przez szkołę ma zaliczoną obecność w szkole, nauczyciel prowadzący zajęcia, z których uczeń jest zwolniony, zaznacza nieobecność, wpisując w odpowiednią rubrykę: „K”- konkurs lub „Z”- zawody, w rubrykę dotyczącą ilości uczniów na zajęciach wpisuje się stan faktyczny łamany przez stan osób będących na zawodach lub konkursie.
2. Ucznia zwalnia nauczyciel odpowiedzialny za zorganizowanie wyżej wymienionych zajęć.
3. Nauczyciel ten sporządza listę uczniów zwolnionych (koniecznie z podaniem klasy) i wywiesza ją 1 – 2 dni wcześniej na tablicy informacyjnej w pokoju nauczycielskim oraz listę osób wkłada do odpowiednich dzienników lekcyjnych.
4. Jeśli zawody lub konkurs odbywają się poza szkołą macierzystą, nauczyciel wyznaczony jako opiekun osobiście prowadzi uczniów ze szkoły na zajęcia i przyprowadza ich z powrotem do szkoły. Wypełnia też kartę wyjścia ze szkoły.
5. Jeżeli konkurs lub zawody trwają np. 3 godziny, a w planie lekcji na dany dzień przewidzianych jest np. 6 lekcji, uczeń uczestniczy w pozostałych lekcjach.
6. Uczeń zwolniony z lekcji z powodu konkursu lub zawodów sportowych ma obowiązek uzupełnić lekcje i prace domowe (na drugie zajęcia z kolei – w przypadku zajęć odbywających się codziennie).

Procedura usprawiedliwiania nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych.

1. Usprawiedliwienie rodziców nieobecności ucznia na zajęciach powinno mieć formę pisemną (dzienniczek ucznia, zeszyt do korespondencji).
2. Uczeń okazuje usprawiedliwienie nieobecności podczas najbliższego spotkania z wychowawcą (w ciągu 3 dni po powrocie do szkoły).
3. Ostateczny termin usprawiedliwiania nieobecności ucznia w danym miesiącu upływa z ostatnim dniem tego miesiąca.
4. W razie braku usprawiedliwienia nieobecności w wyznaczonym czasie, wychowawca informuje o tym fakcie rodziców. Brak informacji zwrotnej ze strony rodziców, oznacza uznanie nieobecności ucznia za nieusprawiedliwioną.
5. Nieusprawiedliwione nieobecności mają wpływ na obniżenie oceny zachowania ucznia.
6. W razie powtarzających się nieusprawiedliwionych nieobecności ucznia lub przedłużonego czasu nieobecności nieusprawiedliwionej, wysłanie do rodziców pisemnego upomnienia - zawiadomienia o absencji ucznia i nierealizowaniu przez niego obowiązku szkolnego.
7. W przypadku dalszego braku reakcji ze strony rodziców ucznia wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjna egzekucja realizacji obowiązku szkolnego lub nauki, powiadomienie sądu rodzinnego.

Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia występowania przemocy w rodzinie.

1. Powiadomienie wychowawcy o podejrzeniu zaistnienia przemocy w rodzinie w celu weryfikacji informacji.
2. Rozmowa wychowawcy z uczniem, rodzicem (nie będącym sprawcą).
3. Po potwierdzeniu przypuszczeń poinformowanie dyrektora i pedagoga szkolnego o zaistniałej sytuacji.
4. Podjęcie przez dyrektora szkoły odpowiednich działań zgodnych z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i procedury niebieskiej karty.
5. Objęcie ucznia pomocą pedagogiczną.
6. Monitorowanie sytuacji rodzinnej.

Procedura postępowania w sytuacji samowolnego opuszczenia przez ucznia terenu szkoły.

Każdy nauczyciel prowadzący zajęcia lekcyjne jest zobowiązany do sprawdzenia listy obecności uczniów i dokonania wpisu do dziennika lekcyjnego na początku zajęć. W przypadku stwierdzenia różnicy w stosunku do poprzedniej lekcji należy podjąć próbę ustalenia stanu faktycznego (zapytać uczniów, sprawdzić zgodnie z procedurą zwalniania z zajęć). Przy braku informacji, gdy jest podejrzenie o ucieczkę z zajęć, w jak najkrótszym czasie nauczyciel jest zobowiązany powiadomić o tym fakcie wychowawcę klasy, a w przypadku jego nieobecności dyrekcję szkoły.

1. Powiadomienie wychowawcy, dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
2. Telefoniczne poinformowanie rodziców o nieobecności dziecka.
3. Próba ustalenia miejsca pobytu ucznia.
4. W przypadku przebywania dziecka w domu, ustalenie osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo dziecka w tym czasie.
5. Odnotowanie zaistniałego faktu w dzienniku szkolnym.
6. Przeprowadzenie rozmowy dyscyplinującej z uczniem i jego rodzicami.
7. W przypadku powtarzania się takich sytuacji wyciągnięcie konsekwencji i ustalenie dalszego toku postępowania.
8. W przypadku niemożności ustalenia miejsca przebywania dziecka lub niemożliwości skontaktowania się z rodzicem, zawiadomienie policji.

Procedura postępowania w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji.

W przypadku incydentu jednorazowego:

1. Upomnienie słowne.
2. Zastosowanie kar zgodnie ze statutem szkoły.

W przypadku powtarzających się incydentów:

1. Upomnienie słowne i zastosowanie kar zgodnie ze statutem szkoły.
2. Powiadomienie wychowawcy klasy- rozmowa z uczniem.
3. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie rodziców ucznia.
4. Rozmowa ucznia z pedagogiem szkolnym lub zespołem wychowawczym.
5. Rozmowa wychowawcy z rodzicami ucznia (jeżeli zachodzi potrzeba rozmowa odbywa się w obecności dyrektora szkoły lub/i zespołu wychowawczego).
6. Wspólne ustalenie działań dyscyplinujących mających na celu poprawę zachowania ucznia (sporządzenie notatki).

Procedura postępowania w sytuacjach stosowania przemocy lub agresywnego zachowania ucznia wobec rówieśników (przemoc fizyczna i psychiczna).

I. Postępowanie ucznia będącego świadkiem aktu przemocy rówieśniczej lub agresji

1. W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły, natychmiast zgłasza jego zaistnienie osobie dorosłej znajdującej się najbliżej zdarzenia:
 - 1) pracownikowi szkoły,
 - 2) nauczycielowi,
 - 3) wychowawcy,
 - 4) pedagogowi szkolnemu,
 - 5) dyrektorowi szkoły.
2. Uczeń ma obowiązek podporządkować się poleceniom wszystkich pracowników szkoły.
3. Każdy pracownik szkoły, w zależności od charakteru zdarzenia, ma obowiązek postępowania zgodnie z niniejszą Procedurą.

II. Postępowanie pracowników szkoły w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie)

- 1) **Pracownik szkoły:**
 - a) zdecydowanie, nie wdając się w dyskusję, przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary,
 - b) rozdziela strony,
 - c) nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej,
 - d) ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju interwencji,
 - e) rozmawia z uczniem, zwracając mu uwagę na jego niewłaściwe zachowanie,
 - f) zgłasza zaistniałe zdarzenie wychowawcy klasy.
- 2) **Wychowawca klasy/nauczyciel:**
 - a) przeprowadza rozmowę z uczniem,
 - b) ustala konsekwencje wobec sprawcy zdarzenia w oparciu o zapisy statutu szkoły,

- c) w przypadku, gdy zdarzenie się powtórzy – upomina ucznia oraz dokumentuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym,
- d) w przypadku braku reakcji ucznia na upomnienie – powiadamia rodziców oraz wnioskuje do dyrektora szkoły o objęcia ucznia oddziaływaniem psychologiczno-pedagogicznym.

III. Postępowanie w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. celowe stworzenie sytuacji zagrożenia życia i zdrowia własnego lub innych, celowe uszkodzenie ciała)

1) Pracownik szkoły:

- a) stanowczo słownie przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary,
- b) rozdziela strony,
- c) nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej,
- d) w sytuacji wyjątkowej, gdy uczeń mimo rozdzielenia stron nadal pozostaje agresywny, nauczyciel stosuje procedurę „czerwonej kartki” wzywając tym samym do pomocy pracownika szkoły,
- e) ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju dalszej interwencji,
- f) udziela pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia,
- g) wyzywa pomoc medyczną – w razie konieczności,
- h) powiadamia wychowawcę (w przypadku jego nieobecności pedagoga szkolnego, dyrektora) o zaistniałym zdarzeniu;

2) Wychowawca klasy/nauczyciel:

- a) powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałym zdarzeniu,
- b) uczestniczy w wysłuchaniu stron,
- c) wnioskuje do dyrektora szkoły o objęcie ofiary i sprawcy pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
- d) w porozumieniu z pedagogiem i dyrektorem szkoły uzgadnia konsekwencje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o zapisy statutu szkoły;

3) Pedagog szkolny:

- a) przeprowadza z uczniem indywidualną rozmowę interwencyjną na temat przemocy rówieśniczej,

Szkolne Procedury Bezpieczeństwa

- b) przeprowadza pojedynczo rozmowę z osobą poszkodowaną, oraz ze świadkami zdarzenia. Udziela poszkodowanemu i świadkom wsparcia emocjonalnego. Uzyskane informacje przekazuje wychowawcom uczniów.

4) Dyrektor szkoły:

- a) powiadamia rodziców sprawcy i ofiary o zaistniałym zdarzeniu,
- b) wysłuchuje strony w obecności ich rodziców, wychowawcy i pedagoga szkolnego,
- c) udziela upomnienia sprawcy zdarzenia,
- d) zapewnia ofierze i sprawcy pomoc psychologiczno-pedagogiczną,
- e) w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu uczniów, dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego pracownik wzywa pogotowie ratunkowe i powiadamia Policję.

Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności i nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły.

W przypadku incydentu jednorazowego:

1. Upomnienie słowne.
2. Zastosowanie kar zgodnie ze statutem szkoły.

W przypadku powtarzających się incydentów:

1. Rozmowa wychowawcy z uczniem.
2. Rozmowa ucznia z pedagogiem szkolnym.
3. Rozmowa z rodzicami ucznia o konsekwencjach złego zachowania dziecka w szkole.
4. W przypadku braku poprawy zwołanie zespołu wychowawczego, spisanie kontraktu z rodzicami i uczniem.
5. W przypadku braku poprawy powiadomienie sądu rodzinnego, policji.

Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia.

1. Nauczyciel, który został poinformowany o fakcie niszczenia lub zniszczenia mienia szkolnego przez ucznia/-ów, ma obowiązek jak najszybciej powiadomić o tym wychowawcę sprawcy zajęcia.
2. Interwencja wychowawcy klasy:
 - rozmowa z uczniem w celu rozpoznania przebiegu i okoliczności zdarzenia oraz ewentualnych innych sprawców,
 - jeżeli jest kilku sprawców lub szkody są znaczne, wychowawca informuje pedagoga i dyrektora szkoły,
 - wychowawca/pedagog wzywa do szkoły rodziców sprawcy/ - ów.
3. Rozmowa wychowawcy/ pedagoga z rodzicami ucznia/ -ów.
4. Wychowawca/ pedagog ustala z rodzicami sposób naprawienia wyrządzonych szkód lub uiszczenia opłaty za ich naprawę.
5. Zastosowanie kar zgodnie ze statutem szkoły.
6. W przypadku, gdy brak jest sprawcy, rozmowa pedagoga z uczniami klasy, która mogła dokonać aktu wandalizmu.
7. W uzasadnionych przypadkach (np. znaczne szkody) dyrektor powiadamia policję.

Procedura postępowania w przypadku kradzieży na terenie szkoły.

1. Rozmowa wychowawcy z uczniami (sprawcą czynu i osobą poszkodowaną) w celu wyjaśnienia zaistniałego czynu.
2. Poinformowanie dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
3. Wezwanie do szkoły rodziców ucznia/ sprawcy i przekazanie im informacji.
4. Sporządzenie zapisu w dzienniku szkolnym oraz odjęcie punktów z zachowania.
5. Zobowiązanie ucznia do oddania skradzionej rzeczy ewentualnie pokrycia kosztów skradzionego przedmiotu.
6. W przypadku odmowy współpracy przez ucznia i rodziców – powiadomienie policji. Dalszy tok postępowania prowadzi policja.

Procedura postępowania w przypadku zastraszania, wymuszania oraz wyłudzenia pieniędzy.

1. Rozmowa wychowawcy, pedagoga szkolnego ze sprawcą i poszkodowanym.
2. Ustalenie przez wychowawcę terminu spotkania z poszkodowanym, sprawcą i rodzicami uczniów.
3. Przeprowadzenie rozmowy wychowawców i pedagoga szkolnego z uczniami i ich rodzicami.
4. W uzasadnionych przypadkach dyrektor szkoły, pedagog i wychowawcy podejmują decyzję o zawiadomieniu policji.
5. Zastosowanie kar zgodnie ze statutem szkoły.

Procedura postępowania w przypadku fałszowania przez uczniów dokumentów.

1. Powiadomienie przez nauczyciela, który zauważył fakt fałszerstwa, wychowawcy klasy.
2. Spotkanie wychowawcy z osobami zainteresowanymi.
3. Wezwanie rodziców ucznia do szkoły i przeprowadzenie z nimi rozmowy.
4. W przypadku powtarzających się incydentów powiadomienie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły w celu przeprowadzenia kolejnej rozmowy z rodzicami ucznia.
5. Zastosowanie kar zgodnie ze statutem szkoły.

Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia niedozwolonych przedmiotów lub niebezpiecznych zwierząt na terenie szkoły.

1. Nakłonienie ucznia do zdeponowania niebezpiecznego przedmiotu (nóż, siekiera, scyzoryk, zapalniczka, pistolet na kulki itp.) lub odizolowania zwierzęcia.
2. W przypadku odmowy oddania/zabezpieczenia zabronionego przedmiotu/zwierzęcia, poinformowanie ucznia o konsekwencjach złamania regulaminu szkolnego.
3. Jeżeli posiadanie zabronionego przedmiotu/zwierzęcia może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia, natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia policję.
4. W każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy i dyrekcji szkoły, także kuratora sądowego (jeżeli uczeń jest pod jego opieką).
5. Zastosowanie kar zgodnie ze statutem szkoły.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub środków odurzających.

1. Powiadomienie o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowanie ucznia od reszty klasy i zapewnienie mu bezpieczeństwa.
3. Wezwanie lekarza w celu stwierdzenia stanu nietrzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadomienie dyrektora szkoły oraz rodziców. W razie odmowy odebrania dziecka ze szkoły zawiadomienie odpowiednich służb.
5. Podjęcie przez rodziców decyzji co do dalszego postępowania i przejęcie przez nich opieki nad uczniem.
6. Podjęcie przez wychowawcę postępowania wyjaśniającego i rozmowa z rodzicami, sporządzenie notatki z opisem sytuacji i podjętych wspólnych decyzji.
7. Zastosowanie kar zgodnie ze statutem szkoły.

W przypadku powtarzania się sytuacji, w której uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub środków odurzających na terenie szkoły, powiadomienie policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki.

1. Żądanie nauczyciela w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.), aby uczeń przekazał mu tę substancję. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani plecaka ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły oraz rodziców o swoich podejrzaniach i wezwanie ich do natychmiastowego stawienia się.
3. Wezwanie policji.
4. Uruchomienie procedur policyjnych.
5. Sporządzenie notatki służbowej przez dyrektora szkoły z przeprowadzonych działań.
6. W przypadku potwierdzenia się informacji o posiadaniu przez ucznia narkotyków - rozmowa dyrektora, pedagoga i wychowawcy klasy z rodzicami oraz uczniem.
7. Zastosowanie kar zgodnie ze statutem szkoły.

Procedura postępowania w przypadku znalezienia substancji przypominającej narkotyki.

1. Zabezpieczenie substancji przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie policji.
4. Próba ustalenia właściciela substancji.
5. Przekazanie substancji policji.
6. Poinformowanie organu prowadzącego szkołę i sprawującego nadzór pedagogiczny o zdarzeniu i podjętych działaniach.

Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia na terenie szkoły.

1. Zgłoszenie faktu wychowawcy klasy.
2. Rozmowa dyscyplinująco – profilaktyczna z uczniem.
3. Rozmowa wychowawcy z uczniem w obecności rodziców.
4. Zastosowanie kar zgodnie ze statutem szkoły.
5. Interwencja pedagoga na wniosek wychowawcy w sytuacji powtarzającej się.

Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.

1. Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej lub wezwanie lekarza.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Procedura postępowania wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
3. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
4. Powiadomienie rodziców ucznia- sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.

Procedura postępowania w przypadku wystąpienia zjawiska cyberprzemocy.

Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.

1. Przekazanie nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi szkolnemu lub dyrektorowi szkoły informacji o wykroczeniu, odnotowanie informacji i godziny zgłoszenia.
2. Udzielenie przez pedagoga, dyrektora wraz z wychowawcą emocjonalnego wsparcia ofierze przemocy, a w razie konieczności, np. zapewnienie niezbędnej pomocy lekarskiej pokrzywdzonemu.

Ustalenie okoliczności zdarzenia i identyfikacja sprawcy (notatka służbowa wychowawcy, pedagoga).

1. Rozmowy ze wskazanymi świadkami.
2. Sprawdzenie miejsca zdarzenia.
3. Ustalenie z pokrzywdzonym liczby sprawców i ich danych personalnych.

Zabezpieczenie dowodów.

1. Zarejestrowanie, zapisanie wszystkich dowodów. Odnotowanie czasu, kiedy je otrzymano, ich treść, adres mail, numer telefonu, adres strony internetowej, na której pojawiły się szkodliwe treści.

Działania wobec sprawcy cyberprzemocy.

1. Przeprowadzenie rozmowy z uczniem- sprawcą o jego zachowaniu. Celem rozmowy powinno być ustalenie okoliczności zdarzenia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i próbowanie rozwiązania sytuacji konfliktowej.
2. Uświadomienie sprawcy, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy.
3. Omówienie z uczniem skutków jego postępowania oraz poinformowanie o konsekwencjach, jakie zostaną wobec niego zastosowane.
4. Zobowiązanie sprawcy do usunięcia szkodliwych materiałów z sieci.
5. W przypadku jeśli jest kilku sprawców, rozmowa z każdym z nich osobno, nie konfrontowanie sprawcy z ofiarą.
6. Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka.

Działania wobec ofiary cyberprzemocy.

1. Wsparcie psychiczne osoby dorosłej (wychowawcy, psychologa, pedagoga).
2. Zapewnienie ucznia, który jest ofiarą cyberprzemocy, o tym, że postąpił właściwie, zgłaszając zdarzenia.
3. Stanowcze poinformowanie, że szkoła nigdy nie będzie tolerowała aktów przemocy. Podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja dziecka i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, smutek, poczucie winy).

Ochrona świadków, którzy zgłaszają zdarzenie.

1. Przeprowadzenie działań tak, aby zapewniały bezpieczeństwo nie tylko ofierze, ale i świadkom cyberprzemocy. Postępowanie powinno być prowadzone w sposób dyskretny i poufny.
2. Zapewnienie świadka o dyskrecji i nie ujawnianiu jego danych osobowych (chyba, że na wniosek policji).

Zawiadomienie sądu rodzinnego i policji.

1. Powiadomienie sądu rodzinnego, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą, a sprawca nie zaniechał dotychczasowego postępowania. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta dostępne środki, a uczeń nie wykazuje poprawy zachowania. W wypadku bardzo drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem szkolnym zgłasza ten fakt policji, która prowadzi dalsze działania.

Procedura postępowania w przypadku zaistnienia wypadku w szkole.

1. Zapewnienie natychmiastowej pomocy uczniowi, który uległ wypadkowi w szkole. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – postępuje zgodnie z opracowaną procedurą opuszczenia klasy.
2. Jeżeli zachodzi potrzeba, wezwanie pogotowia ratunkowego.
3. Zawiadomienie o wypadku wychowawcy klasy, dyrektora szkoły, pielęgniarki, pracownika bhp.
4. Niezwłoczne zawiadomienie o wypadku rodziców poszkodowanego ucznia lub osobę sprawującą nad nim opiekę.
5. Odnotowanie wypadku w rejestrze wypadków w sekretariacie szkoły.
6. Odebranie ze szkoły poszkodowanego ucznia przez rodziców bądź osobę przez nich upoważnioną.
7. Powiadomienie o wypadku organu prowadzącego i rady rodziców.
8. O wypadku ciężkim, zbiorowym i śmiertelnym dyrektor zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty oraz zabezpiecza miejsce wypadku.
9. Jeśli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
10. Przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego okoliczności i przyczyny wypadku oraz sporządzenie protokołu powypadkowego.

Procedura postępowania w sytuacji konieczności opuszczenia klasy przez nauczyciela.

1. W razie usprawiedliwionej konieczności wyjścia z klasy nauczyciel prosi o pomoc w zaopiekowaniu się uczniami innego nauczyciela najbliższej pracującego lub pracownika szkoły.
2. W szczególnych okolicznościach, jeżeli nie jest możliwe przejęcie opieki nad uczniami przez pracownika szkoły, nauczyciel może poprosić inną osobę dorosłą o opiekę nad uczniami pozostającymi w klasie.
3. W przypadku dłuższej nagłej nieobecności nauczyciela, dyrektor szkoły wyznacza osobę, która zastąpi danego nauczyciela.

Procedura postępowania w przypadku nietrzeźwego rodzica odbierającego dziecko ze szkoły.

1. Odmowa wydania ucznia i prośba o opuszczenie szkoły. Poinformowanie, że dziecko zostanie wydane innemu dorosłemu opiekunowi.
2. Zawiadomienie drugiego rodzica o odmowie wydania dziecka i jej przyczynie.
3. W przypadku powtórzenia się powyższych incydentów zawiadomienie sądu rodzinnego w celu rozeznania sytuacji rodzinnej dziecka.

Procedura przyprowadzania i odbierania dzieci ze świetlicy szkolnej.

Przyprowadzanie dziecka do świetlicy szkolnej:

1. Dzieci są przyprowadzane do świetlicy i odbierane ze świetlicy przez rodziców. Są oni odpowiedzialni za ich bezpieczeństwo w drodze do świetlicy i ze świetlicy do domu.
2. Rodzice zobowiązani są przyprowadzać do świetlicy dzieci zdrowe i czyste.
3. Dziecka chorego lub podejrzanego o chorobę nie należy przyprowadzać do świetlicy. Dzieci np. zakatarzone, przeziębione, kaszlące nie mogą przebywać w grupie z dziećmi zdrowymi.
4. Rodzice mają obowiązek zgłaszania wszelkich poważnych dolegliwości dziecka i udzielania wyczerpujących informacji na ten temat w celu zapewnienia mu bezpieczeństwa. Alergie pokarmowe, wziewne należy zgłaszać wyłącznie pisemnie, dołączając zaświadczenie lekarskie.

Odbieranie dziecka ze świetlicy szkolnej:

1. Dzieci mogą być odbierane przez inne osoby dorosłe upoważnione na piśmie przez rodziców, zdolne do podejmowania czynności prawnych. Upoważnienie pozostaje w dokumentacji świetlicy. Może ono zostać w każdej chwili odwołane lub zmienione.
2. Rodzice ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odebranego ze świetlicy przez upoważnioną przez nich osobę.
3. Jeżeli zajęcia odbywają się na zewnątrz, nauczyciel świetlicy może pozwolić dziecku odejść z podwórka lub placu zabaw dopiero wtedy, gdy rodzic / osoba upoważniona dotarł/a na miejsce pobytu grupy.
4. Nauczyciel świetlicy może odmówić wydania dziecka w przypadku, gdy stan osoby odbierającej dziecko wskazuje na spożycie alkoholu czy zachowanie agresywne. W takich okolicznościach nauczyciel zobowiązany jest skontaktować się z drugim rodzicem lub osobą upoważnioną przez rodziców w celu wyjaśnienia sprawy. Dziecko pozostaje w świetlicy do momentu odebrania go przez drugiego rodzica lub osobę upoważnioną. O zaistniałym fakcie powinien zostać poinformowany dyrektor.
5. Życzenie rodziców dotyczące nieodbierania dziecka przez jednego z rodziców musi być poparte orzeczeniem sądowym.

Szkolne Procedury Bezpieczeństwa

Postępowanie w sytuacji nieodebrania dziecka ze świetlicy szkolnej lub zgłoszenia się po dziecko osoby niemogącej sprawować opieki:

1. Dzieci powinny być odbierane ze świetlicy w godzinach pracy świetlicy.
2. W przypadku braku możliwości odbioru dziecka (sytuacje losowe) rodzice lub opiekunowie zobowiązani są do poinformowania o zaistniałej sytuacji oraz do uzgodnienia innego sposobu odbioru dziecka.
3. W razie wyczerpania wszystkich możliwości odbioru dziecka przez rodziców lub osoby upoważnione pisemnie, nauczyciel ma obowiązek powiadomić o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły.
4. Z przebiegu zaistniałej sytuacji nauczyciel sporządza protokół.

Procedura – zagrożenie atakiem terrorystycznym

W przypadku wystąpienia zagrożenia atakiem terrorystycznym szkoła stosuje się do Instrukcji postępowania opracowanej przez Komendę Główną Policji.

INFORMACJE OGÓLNE DOTYCZĄCE TERRORYZMU

Terroryzm, to szeroki termin oznaczający użycie siły lub przemocy w stosunku do osób lub własności, w celu: zastraszenia, wymuszenia lub okupu.

Skutki terroryzmu mogą obejmować znaczną liczbę ofiar, uszkodzenia budynków, zakłócenia w dostępie do podstawowych usług, takich jak: elektryczność, dostawy wody, opieka medyczna, telekomunikacja, komunikacja miejska.

W strukturach polskiej Policji funkcjonują pododdziały antyterrorystyczne i komórki minersko-pirotechniczne, specjalnie przygotowane do tego, aby zapobiegać i stawiać czoła aktom terroru.

Najgroźniejszym z możliwych aktów terrorystycznych jest zamach bombowy.

Specyfika zamachu bombowego polega na tym, że poszkodowanymi mogą być wszyscy, którzy znajdują się w polu rażenia ładunku wybuchowego.

Ofiarą zamachu może stać się każdy, kto będzie przebywał w pobliżu miejsca wybuchu. Nie mają na to wpływu jego poglądy polityczne lub stan majątkowy. Ofiarą może stać się również matka z dzieckiem na spacerze, emeryt czy też biznesmen wychodzący z banku.

W przypadku ataku terrorystycznego, szczególnie bombowego, w większości przypadków ofiarami są ludzie, którzy nie mają nic wspólnego z działaniami politycznymi.

Zdarzają się przypadki, że podłożona bomba zostanie ujawniona przed eksplozją. Specjaliści posługują się w tym przypadku terminem "incydent bombowy". Właściwe zachowanie w przypadku wystąpienia takiej sytuacji jest niezwykle ważne dla przebiegu zdarzenia, jego skutków i działania specjalistów policyjnych.

Informacji o zagrożeniu incydem bombowym nie wolno bagatelizować ani lekceważyć.

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne. Dlatego szczególnie ważne w profilaktyce jest zwracanie uwagi na to, co dzieje się w najbliższym otoczeniu, np. podczas zakupów, w podróży, podczas uczestnictwa w imprezach masowych, uroczystościach religijnych i innych miejscach publicznych, gdzie przebywa duża liczba ludzi, a zwłaszcza w szkole.

Zainteresowania i uwagi wymagają:

Szkolne Procedury Bezpieczeństwa

- rzucające się w oczy nietypowe zachowania osób;
- pozostawione bez opieki przedmioty typu: teczki, paczki, pakunki itp.;
- osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku;
- samochody, a w szczególności furgonetki pozostawione w nietypowych miejscach, tj. w pobliżu kościołów lub miejsc organizowania imprez masowych, zgromadzeń, szkół.

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

1. Omówienie problematyki terroryzmu na spotkaniu pracowników szkoły, przeszkolenie na wypadek zamachu bombowego lub innego aktu terroryzmu.
2. Zapoznanie uczniów z tematyką terroryzmu, ze szczególnym zwróceniem uwagi na postrzeganie zachowań nietypowych lub elementów nietypowych na terenie szkoły.
3. Przedstawienie zagrożeń terroryzmem podczas spotkań z rodzicami.

Procedura postępowania w czasie zagrożenia terrorystycznego

1. Nauczyciel, pracownik szkoły lub uczeń, który zauważył podejrzanie zachowujące się osoby lub przedmioty pozostawione bez opieki oraz przypuszcza, że może to być próba ataku terrorystycznego, natychmiast informuje dyrektora szkoły lub odpowiednio nauczyciela.
2. Nauczyciel, który uzyskał informację o możliwości ataku terrorystycznego natychmiast informuje dyrektora szkoły lub wicedyrektora.
3. Dyrektor, który dowiedział się o podłożeniu ładunku wybuchowego lub przedmiotu niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia lub otrzymał telefon z informacją o zagrożeniu terrorystycznym, natychmiast zgłasza ten fakt służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo na tym terenie: najbliższej jednostce Policji lub Straży Miejskiej, władzom administracyjnym.
4. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby” użytkownicy pomieszczeń powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie celem odnalezienia przedmiotów nieznanego pochodzenia.
5. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrekcję szkoły.
6. Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, windy, toalety, piwnice, strychy) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone.

7. Do czasu przybycia Policji należy w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo.
8. Po przybyciu Policji na miejsce przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
9. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
10. Jeśli zapadnie decyzja o ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to na sprawne i bezpiecznie opuszczenie zagrożonego rejonu.
11. W czasie ewakuacji należy postępować zgodnie z instrukcją postępowania w czasie ewakuacji, chyba że prowadzący akcją zadecydują inaczej.
12. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

Zasady postępowania w razie wtargnięcia napastników do obiektu szkolnego

1. W przypadku wtargnięcia napastników na teren szkoły należy:
 - 1) poddać się woli napastników i wykonywać ściśle ich polecenia;
 - 2) starać się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi, zwracać się do uczniów po imieniu, zwiększając szansę ich przetrwania;
 - 3) pytać zawsze o pozwolenie, np. gdy chce się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem;
 - 4) zapamiętać szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia – informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych;
 - 5) starać się uspokoić dzieci – zapanować, w miarę możliwości, nad własnymi emocjami;
 - 6) dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia:
 - a) nie pozwolić dzieciom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna,
 - b) nakazać dzieciom położyć się na podłodze;
 - 7) w chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonywać polecenia grupy antyterrorystycznej.

Ważne: Trzeba być przygotowanym na surowe traktowanie przez Policję. Dopóki nauczyciel nie zostanie zidentyfikowany, jest dla Policji potencjalnym terrorystą.
2. Po zakończeniu akcji nauczyciel:
 - 1) sprawdza obecność dzieci, by upewnić się, czy wszyscy opuścili budynek, o braku któregokolwiek dziecka informuje Policję;
 - 2) nie pozwala żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu;

- 3) prowadzi ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

Zasady postępowania w przypadku użycia broni palnej na terenie szkoły

1. W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem należy:

- 1) nakazać dzieciom położyć się na podłogę;
- 2) starać się uspokoić dzieci;
- 3) dopilnować, aby nie odwracały się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się;
- 4) jeżeli terroryści wydają polecenia, dopilnować, aby dzieci wykonywały je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników;
- 5) o ile to możliwe zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.

Ważne, aby nie rozłączać się i starać się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

2. Po opanowaniu sytuacji:

- 1) upewnić się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdzić, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru);
- 2) zadzwonić lub wyznaczyć osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych;
- 3) udzielić pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym;
- 4) w przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie, podjąć odpowiednie do sytuacji działania;
- 5) zapewnić osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

Postępowanie w sytuacji wystąpienia zagrożenia bombowego

1. Symptomy wystąpienia zagrożenia:

- 1) podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne;
- 2) zainteresowania i uwagi wymagają:
 - a) rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp., osoby wyglądające na obcokrajowców, osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku;
 - b) samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).

2. Należy pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.
3. O swoich spostrzeżeniach nauczyciel informuje dyrektora szkoły.
4. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby: Straż Miejską lub Policję.

Postępowanie w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego

1. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby – Policję, Straż Miejską, organ prowadzący szkołę.
2. Jednocześnie przeprowadza ewakuację budynku zgodnie z określonymi w szkole procedurami.
3. Osoba, która przyjęła zgłoszenie lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinna ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrekcji szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.
4. Zawiadamiając Policję dyrektor podaje następujące informacje: rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot).

Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego

1. Do czasu przybycia Policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
2. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
3. Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
4. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
5. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby” użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
6. Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
7. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.

Szkolne Procedury Bezpieczeństwa

8. Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
9. Po ogłoszeniu ewakuacji należy opuścić szkołę, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, itp.)
10. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.
11. Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” należy zastosować się do poleceń Policji.
12. Ciekawość może być niebezpieczna. Należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze należy informować o zagrożeniu jak największe grono osób będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.
13. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji należy niezwłocznie udać się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami osób upoważnionych.

Postępowanie w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu bomby

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna, należy:
 - 1) słuchać uważnie;
 - 2) starać się zapamiętać jak najwięcej;
 - 3) jeżeli istnieje taka możliwość, nagrać rozmowę – jeśli nie – spróbować zapisywać informacje;
 - 4) zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle;
 - 5) nie odkładać jako pierwszy słuchawki;
 - 6) jeżeli telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego, zapisać ten numer;
 - 7) jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpieczyć ją tak, aby nikt jej nie dotykał, zostanie przekazana Policji.
2. Po zakończeniu rozmowy należy niezwłocznie zadzwonić pod jeden z numerów alarmowych oraz powiadomić dyrektora szkoły.
3. Dyrektor powiadamia:
 - 1) telefonicznie organ prowadzący i kuratorium oświaty;
 - 2) o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób niewywołujący paniki;
 - 3) zarządza ewakuację zgodnie z obowiązującą w szkole instrukcją;

Szkolne Procedury Bezpieczeństwa

Ważne: Uczniów trzeba poinstruować o zabraniu ze sobą rzeczy osobistych – plecaków, reklamówek itp.

- 4) zabezpiecza ważne dokumenty, pieniądze;
- 5) wyłącza lub poleca pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu;

Ważne: W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie należy go dotykać ani otwierać oraz w miarę możliwości ograniczyć dostęp do niego osobom postronnym.

- 6) dokonuje próby ustalenia właściciela przedmiotu.

4. Po przybyciu właściwych służb należy bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.

Postępowanie w razie wykrycia/znalezienia bomby (podejrzanego przedmiotu)

1. W razie wykrycia/znalezienia bomby (podejrzanego przedmiotu) należy wykonać następujące czynności:

- 1) nie należy dotykać podejrzanego przedmiotu;

Ważne: Jeśli osoba widzi „bombę” to oznacza, że jest w polu jej rażenia.

- 2) zadzwonić pod jeden z numerów alarmowych;
- 3) zabezpieczyć, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom, nie narażać siebie i innych na niebezpieczeństwo;
- 4) powiadomić o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób niewywołujący paniki;
- 5) zarządzić przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą w szkole instrukcją;
- 6) zabezpieczyć ważne dokumenty, pieniądze;
- 7) wyłączyć lub poleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu;
- 8) otworzyć okna i drzwi;
- 9) usunąć z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne;
- 10) nie używać w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych);
- 11) po przybyciu właściwych służb bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

2. Po wybuchu bomby należy:

- 1) ocenić sytuację pod kątem ilości osób poszkodowanych i upewnić się, jakiego rodzaju zagrożenia spowodował wybuch;
- 2) zadzwonić pod jeden z numerów alarmowych;
- 3) udzielić pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym;

Szkolne Procedury Bezpieczeństwa

- 4) sprawdzić bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządzić przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą w szkole instrukcją;
- 5) w przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podjąć działania odpowiednie do sytuacji;
- 6) po przybyciu właściwych służb bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.